

„Wesele” – symbolizm, problematyka narodowa

Symbolizm

1. Przedmioty:

- **Złoty Róg:** Symbol wyzwolenia, wezwania do powstania i pobudzenia woli walki. Jego zgubienie przez Jaśka oznacza utratę szansy na powstańczy zryw.
- **Czapka z pawimi piórami:** Jaśko, schylając się po czapkę, gubi Złoty Róg. Scena ta symbolizuje zaprzepaszczenie sprawy narodowej przez chciwość i przywiązanie do dóbr materialnych. Jest ostrzeżeniem, by nie stawiać własności prywatnej ponad sprawy publiczne i narodowe.
- **Dzwon Zygmunta:** Symbol dawnej wielkości narodu i jego władców. Obecnie oznacza jedynie pogrzeby, co wskazuje na upadek narodowej rangi w obliczu bardziej miękkich czasów.
- **Chochoł:** Krzak dzikiej róży owinięty na zimę słomą. Symbolizuje uśpione wartości narodu polskiego i jego przegraną sprawę. Jednak po zimie zawsze przychodzi wiosna, a krzak budzi się do życia, co wskazuje na nadzieję odrodzenia narodu.

2. Postaci:

- **Hetman Branicki:** Ostrzeżenie przed trójłojalizmem, jak proponowali Stańczycy.
- **Szela:** Przypomnienie krwawych wydarzeń buntu chłopskiego w 1846 roku.
- **Wernyhora:** Ukraiński lirnik, symbol solidaryzmu społecznego.
- **Stańczyk:** Wyraziciel niepokoju dziennikarza, krytykującego powstanie.

- **Rycerz Czarny:** Symbol cnót rycerskich, odwagi i niezłomności.

3. Symbolika scen:

- **Scena finałowa:** Letargiczny taniec jako odpowiednik marazmu, bezideowości i niemocy pokolenia.

Problematyka narodowa

Głównym celem utworu jest ukazanie stosunków pomiędzy chłopami a inteligencją w zaborze austriackim. Chłopi przedstawieni są jako grupa zróżnicowana, ale posiadająca pewną świadomość narodową. Na odpowiedni sygnał są gotowi chwycić za broń i walczyć przeciwko obcemu panowaniu, ale potrzebują przywódców spoza swojego stanu.

Jasiek gubi powierzony mu Złoty Róg, a gospodyni dba o własny dobytek, chowając zgubioną przez konia cenną podkowę. Czepiec jest ciekawy świata i świadomy siły chłopstwa. Zarzuca panom bierność i niechęć do działania, wynikającą z obawy przed rewolucją społeczną. Organizuje chłopów do walki i wiele oczekuje od wizyty Wernyhory. Chłopi z kosami przypominają dawnych kosynierów, ale bez panów są bezsilni.

Autor krytykuje polską inteligencję za bierność i niezdolność do przewodzenia narodowi. Wyszydza chłopomanię, która nie ma nic wspólnego ze zrozumieniem kultury i mentalności ludu. Ukazuje intelektualną pustkę postawy dekadencej, demaskuje poczucie wyższości inteligencji i brak porozumienia między miastem a wsią. Chłopi, choć prymitywni i skłonni do bójek, byliby w stanie podjąć narodowy czyn, podczas gdy inteligencja zawodzi. W najważniejszej chwili Gospodarz powierza Złoty Róg Jaśkowi, prostemu parobkowi.

W „Weselu” Wyspiański ukazuje skomplikowane relacje między chłopstwem a inteligencją, ale także głębsze problemy społeczne i narodowe Polski pod zaborami. Autor nie tylko krytykuje, ale również stara się wskazać na potrzebę jedności

i współpracy między różnymi warstwami społecznymi.

Chłopstwo

Chłopi w „Weselu” są przedstawieni jako grupa zróżnicowana, ale mająca w sobie potencjał do działania. Czepiec, jeden z najbardziej wyrazistych przedstawicieli chłopów, jest świadomy siły swojego stanu i domaga się działania. Pragnie rewolucji, ale jednocześnie obawia się jej skutków. Chłopi są gotowi walczyć, ale potrzebują przewodników, którzy wskażą im drogę. Ich chęć do walki jest zderzana z praktycznym podejściem do życia, co symbolizuje scena z czapką z pawimi piórami – pragnienie poprawy swojego losu materialnego dominuje nad ideami narodowymi.

Inteligencja

Inteligencja, w oczach Wyspiańskiego, jest zbyt bierna i oderwana od rzeczywistości. Nie potrafi zrozumieć chłopów ani ich motywacji. Postaci takie jak Pan Młody czy Poeta są zagubione w swoich marzeniach i romantycznych wizjach, niezdolne do podjęcia konkretnych działań. Wyszydzana chłopomania ukazuje, jak powierzchowne jest ich zainteresowanie ludem – to raczej moda niż autentyczna chęć zrozumienia i współpracy.

Wernyhora, ukraiński lirnik, przynosi prorocstwo zjednoczenia i wspólnego działania, ale jego wizje nie zostają zrealizowane. Inteligencja jest zbyt zaabsorbowana sobą, a chłopi nie mają wystarczającego wsparcia, by podjąć walkę. W rezultacie dochodzi do klęski – scena finałowa z Chochołem, symbolizująca marazm i niemoc, ukazuje brak jedności i wspólnego celu.

Współpraca i Jedność

Wyspiański w „Weselu” wskazuje, że tylko zjednoczenie wszystkich warstw społecznych może przynieść narodowe odrodzenie. Zarówno chłopi, jak i inteligencja mają swoje wady, ale i potencjał. Autor wzywa do przełamania wzajemnych

uprzedzeń i do wspólnego działania. Wernyhora, choć postać symboliczna, pokazuje, że jedność jest możliwa, choć trudna do osiągnięcia.

Jednak Wyspiański nie daje prostych odpowiedzi. „Wesele” to dramat, który skłania do refleksji nad kondycją polskiego społeczeństwa, nad jego podziałami i nad tym, jak można je przezwyciężyć. Jest to utwór, który pokazuje zarówno bóle, jak i potencjał narodu, który mimo przeciwności losu, ma szansę na odrodzenie.

Podsumowanie

„Wesele” Stanisława Wyspiańskiego to wielowymiarowy dramat, który ukazuje głębokie problemy narodowe i społeczne Polski pod zaborami. Symbolizm utworu i jego bogata problematyka narodowa skłaniają do refleksji nad przeszłością i przyszłością narodu. Wyspiański krytykuje zarówno chłopów, jak i inteligencję, ale także wzywa do jedności i współpracy. Tylko przezwyciężenie wzajemnych uprzedzeń i wspólne działanie mogą przynieść odrodzenie narodowe. „Wesele” pozostaje aktualne i inspirujące, zachęcając do przemyślenia własnej roli w budowaniu lepszej przyszłości.

Jeśli szukacie pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebujecie korepetycji, konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac - oczywiście tylko w granicach prawa.